

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 88 (2)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Avgusta 1930.

PATENTNI SPIS BR. 7246

Pavlov Jovan, učitelj, Kisač, Jugoslavija.

Obrtna krila sa upravljačem za pravac dejstva.

Prijava od 21. oktobra 1929.

Važi od 1. januara 1930.

Ovaj se pronalazak odnosi na obrtna krila sa upravljačem za pravac dejstva, koja so mogu primeniti na avionu za uzdizanje i propulziju, zatim na vetrenjačama, kao krila na koja dejstvuje vetar, onda na duvalicama kao krila koja prave vetar i t. d.

Priložen crtež pokazuje šematski dva izvedena primera ovog pronalaska: sl. 1 pokazuje izgled sa strane, a sl. 2 izgled spreda jednog izvedenog primera, dok sl. 3 pokazuje izgled spreda drugog izvedenog primera.

Krila 1 imaju na oba kraja rukavca 2, kojima su obrtno smešteni u okce kraka 3. Na rukavcu 2 učvršćen je zupčanik 4, koji se okreće zajedno s rukavcem i krilom. Krak 3 učvršćen je na osovini 5 i okreće se zajedno s njom. Na toj osovinici leži labavo zupčanik 6 sa dvostrukom širinom, u koji zahvataju zupčanici 4. Zupčanik 6 ne okreće se zajedno s osovinom nego je normalno nepokretn.

Kad se osovina 5 okreće, onda se zupčanici 4 okreću planetarno oko zupčanika 6. Kako je odnos tih zupčanika 1:2, to se za svaki okret osovine 5 zupčanici 4 i krila 1 okrenu za poluokret, dakle dolaze u gornji položaj odn. u položaj bez dejstva.

Pri montiranju krila treba paziti da gornje krilo leži za 90° okrenuto prema donjem krilu.

U zupčanik 6 zahvata i mali zupčanik 7 koji se može okrećati ručicom 8. Okretanjem

ručice 8 i zupčanika okreće se zupčanik 6 pa se tako može, i kad osovina 5 stoji, i kad se ta osovina okreće, da menja место, gde će lopatica 1 biti okrenuta radialno prema osovini 5, odn. time se menja pravac dejstva lopatice 1.

Slučaj 3 pokazuje drugi izveden oblik, gde je prenos od regulacionog zupčanika 6a do rukavca 2 krila 1 izведен posredno preko kupastih zupčanika 16, 15, 14, 4a. Opet krajni odnos okretaja od osovine 5 do rukavca 2 iznosi 1:2.

Broj lopatica ne utiče na dejstvo prema ovom pronalasku. Može se predvideti samo jedna lopatica, a i dve, tri, četiri pa i više. I oblik a i konstrukcija krilk ne igra ulogu, glavno je da su krila obrtna i da se okreću za polovinu kruga, pri jednom okrećaju glavne osovine (5).

Patentni zahtevi:

1. Obrtna krila sa upravljačem za pravac dejstva, koja se mogu primeniti na avione, vetrenjačama, duvalicama i t. d. nazvana time, što su krila obrtna oko svoje ose pa se okreću za polovinu kruga pri jednom okrećaju glavne osovine (5).

2. Obrtna krila prema zahtevu 1, nazvana time, što se okrećanjem zupčanika 6 (ili 6a), koji poreduje odnos okrećaja glavne osovine prema obrtanju krila u razmeri: 1:2, upravlja pravac dejstva lopatica.

